

KIS IRAD

ÚTOLSÓ RÓZSA — ÚTOLSÓ LEPKE. (Lásd a 186 lapon.)

XXV. kötet, 12. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1883. szeptember 23-án.

KATINKA TÖRTÉNETE.

— Elbeszélés. —

TÖRÉLETES anyja leánya, az már bizonyos; eleven eszü, élénk, szólt az öreg nagyapa. Tudom is, örömmünk lesz Katinkában.

Katinka nem messze állt és hallotta e szavakat; fölugrott, a nagyapa elé szökent és tréfás bókkal mondá:

— Iparkodni fogok, nagyapácska.

— Oh te kis hamis, hát te hallgatóztál?

— Nem én, kedves nagyapa, de itt voltam, hát meghallottam.

— Nagyon jó fülecskéid vannak. Nézd, ott ragyog fönt a teli hold, talán azt is hallod, mit hegedül az az öreg ember, ki a holdban lakik.

— Nem, azt nem hallom, mert a holdban nem lakik senki, ott nincs se viz, se levegő. Az csak mese, hogy ott szent Dávid harfázik; a ki hiszi, az hallja.

A nagyapa nagyot nevetett.

— Ügyesen feleltél, kicsikém, itt van jutalomul egy szép fényes huszaska. Máskor is kapsz, ha ügyesen felelsz.

— Oh, akkor csak készíts sok fényes huszast, nagyapácska, mert én rajta leszek, hogy mindig nyerjek.

Ezzel Katinka vigan kiszökött a szobából, míg a nagyapa mosolyogva nézett utána.

— No's, hát nem ügyes kis leány? Mondom, egészen az anyja leánya.

— Igen, szólt az apa, eszes gyermek, de attól tartok, nem olyan jó szívű is, mint elhunyt édes anyja volt. Ugy-é kedves nőm?

Katinka atyjának, Berkinék neje, mostoha-anya volt a kis leánynak; de Katinka egészen piczike volt, mikor édes anyja meghalt s második mamája ép oly gyöngéden, szeretettel nevelte őt, mintha édes mamája lett volna. Most is így felelt az apa kérdésére:

— Katinka még sokkal fiatalabb, hogysen valami rossz tulajdonság gyökeret verhetett volna szívében. Én legalább nem hiszem. Kicsi korától nevelem s ő nemcsak mamájának nevez, hanem szeretet is, mint édes anyját.

— Igen, de te igazi édes anyja is vagy, szólt Berki. Remélem, hálás is lesz Katinka, hogy elveszett anyja helyett olyan jó második anyát kapott.

— Persze hogy hálás lesz, csak kissé nagyobbra nőjön, hogy beláthassa, milyen szerencse ez az ő számára, szólt a nagyapa. Meglássátok, örömetek lesz benne.

Ezzel a kellemes reménnyel a jó öreg nagyapa fölkelte és elbucszott, mert utra kelt vidékre egyetlen élő leányához, Katinka nagynénjéhez, Anna nénihez, kinek szintén több gyermeke volt. Bucsuzáskor Katinka vidáman mondá:

— Nagyapa, aztán sok, sok fényes huszast hozz, ha visszatérsz.

— Hozok, kicsikém, hozok.

Jókedvűen váltak el, nem is sejtve, hogy ez a bucsuzás örökre való volt. Mert pár nap múlva az a szomorú hír érkezett Anna nénitől, hogy a jó nagyapa szélhűtésben hirtelen meghalt.

Nagy volt a Katinka szomorúsága, de ez még csak kezdete volt a bajoknak. Alig pár hét múlva meghalt az apa is és nemcsak gyász, hanem szegénység és nél-

külözés is köszönt be az eddig olyan boldog család hajlékába.

Berkiné, a szegény özvegy asszony, néhéz gondok közt virrasztott sok éjen át, mikép nevelje föl a két gyermeket: saját fiacskáját, Villikét és mostoha leányát, Katinkát. Nemsokára elköltözött addigi szép lakásukból egy félreeső utczában fekvő kicsike házba, a drága butorokat és egyéb nem épen szükséges tárgyakat eladta, cselédjeit elbocsátotta és így valamiképen mégis csak szerét ejtette, hogy egyszerűen, de tisztességesen megéltek.

Katinka látta a nagy változást, de csak kevésbé érezte. A jó mama mindig legelőször is Katinkáról gondoskodott és így szólt magában:

— Katinka nevelését be kell fejezni, mintha élne édes atya. Eszes, ügyes leány, kedvence volt apjának, nagyapjának, kik mindig abban reménykedtek, hogy Katinkából derék, mivel a nő lesz s halálos ágyukon is abban bíztak, hogy gondját fogom viselni. Meg is teszem. Csak mostoha anyja vagyok, de ne mondhassa soha senki, hogy nem úgy gondoskodtam róla, mint saját édes gyermekemről. Szegény leánykának rajtam kívül úgy sincs senkije a világon!

És a nemes szivü Berkiné meg is tartotta fogadását. Inkább maga nélkülözött, szűkölködött, csak hogy Katinka nevelésének költségét fizethesse. Nem messze volt egy nevelő intézet, oda járt Katinka délelőtt és délután. Nem valami nagyon jó intézet volt ugyan, de hát kevesebbet kellett fizetni, mint a hiresebb nagy nevelő intézetekben s szegény Ber-

kiné ezt is csak nagy nehezen bírta. Katinka nem igen gondolt arra, menyit szűkölködik, áldoz ő miatta mostoha anyja. Ha tudta és meggondolta volna, bizonyosan kétszeresen iparkodik, hogy szeretettel, szorgalommal meghálálja. De Katinka, bár ő maga nem szenvedett igazi szükségét, csak arra gondolt, mennyire rosszabb a sorsa most, mint a mikor még édes atya élt. Viseltes ruhát kellett hordani, nem hívhatta magához barátait ozsonnára, mulatságra és az ilyenek miatt folyton kedvetlen volt, duzogott, a mi nagy szomorúságot okozott a mamának. Persze, ha Berkiné nem lett volna olyan gyöngéd, ha megmagyarázta volna, hogy czifraság, multság nem az első s hogy ő maga lemond a legszükségesebből is, csak hogy Katinkáról gondoskodhassék, akkor Katinka is belátta volna talán, hogy nem szabad durczáskodnia. De Berkiné nem akart dicsekedni a maga jóságával s azt remélte, hogy Katinka majd maga is belátja a dolgot, hiszen már elég nagy leány. De Katinka bizony mindig csak magára gondolt, másokra nem, ő csak azt látta, hogy neki nincsenek olyan szép ünneplő ruhái mint a többi leányoknak, nem is kap annyi apró szép ajándékot. Aztán voltak tanuló társai közt meggondolatlan, csufolódni szerető gyermekek, kik sokszor ilyenformát mondtak:

— Ni, milyen kopott a Katinka ruhája! Katinka soha sem kap új kalapot! Ni, rongyos a könyves táskája!

Katinka ilyenkor majd sirva fakadt, mert nagyon hiu és érzékeny volt és szégyelte szegénységét. Egyik nagyobbacska

és igen kedves leánya egy napon meghívta ozsonnára.

— Tudod, születésem napja van, mamácskám egy kis mulatságot rendez a kedvemért, vigan leszünk.

Katinka eleinte visszautasította a meghívást, de a jó leánya unszolására megvallotta, hogy azért nem megy, mert nincs olyan szép ruhája, melyben ilyen mulatságra mehessen.

— Ugyan legyen eszed, felelé a jó leánya. Hiszen nem azért jövünk össze, hogy parádét csapjunk, hanem hogy vigan legyünk. Jöhetsz így, a mint most vagy; meglásd, milyen kedves multság lesz.

Katinka nem tudott ellenállni és elment, de mikor a többi gyermekén csinos új ruhát látott, mindig arra gondolt, mennyire feltűnik az ő kopott, ócska öltözéke; olyan kedvetlen, savanyu arcot csinált, mintha temetésen lett volna, nem pedig vidám mulatságon; megrontotta a többiek jó kedvét is és persze mindnyájan olyanformát gondoltak, hogy Katinkát ugyan soha sem hívják többé maguk közé. Eszébe sem jutott Katinkának, hogy ha vigan játszik a többiekkel, ha megnyeri kedvöket, bizony senki sem nézte volna ruháját. De hát így kerülték, nem is játszottak vele és Katinka nagyon boszusan, boldogtalanul tért haza.

— No's, kedvesem, jól mulattál? kérdé a mama.

— Oh, köszönöm az ilyen mulatságot! Sajnálom, hogy oda mentem. Nem is megyek többé sehová . . . nem, soha! Mindenki csak az én förtelmes ócska ruhámat nézte s tudom, most gunyolódnak is rajtam.

— Nem olyan nagyon ócska még az, tisztességgel viselheted. Különbén tanácsoltam, öltsd fel a fehér ruhádat, az csak olyan lett volna, mint a többieké.

— No persze, nem vagyok én már olyan kis baba, hogy afféle fehér ruhácskában járjak.

— Járnak olyanban nagyobbak is. Egyébiránt most már késő a bánkódás; engedtem, hogy kedvedre öltözködjél s láthatod, hogy jobb lett volna reám hallgatnod.

Katinka sirva fakadt boszuságában.

— Oh, bár csak jó apacskaám élne, akkor ez mind nem volna így! Oh, olyan boldogtalan vagyok!

Berkiné szomoruan nézett reá.

— Katinka, milyen csunya, önző szavak ezek! Hát csak azért sajnálad jó atyádat, mert nem élhetsz többé oly vigan, mint hajdan!

Katinka dureszen fordult el, a mama pedig könnyes szemekkel ment a másik szobába, hol a kis Villike betegen feküdt. Katinka nem gondolt arra, hogy talán fölválthatná a mamát a kis beteg mellett; inkább duzzogott tovább s így szólt magában:

— Persze, a mama nem tudja, milyen szerencsétlen vagyok . . . ő soha sem ment effélén keresztül . . . Maga beszélte, hogy mikor ő fiatal volt, nagyon jó dolga volt, megkapott mindent, a mit csak kívánt.

Az nem jutott eszébe, hogy ha olyan jó dolga volt hajdan a mamának, annál keserűbben eshetik neki mostani szükölködése. Pedig észre vette Katinka, hogy lassan-lassan mind eltűnedezték a mama

szép éks
drága er
az a szép
kapott eg
mar kíta
értékes k
gesebb t
ezüst hó
és ekkor
be és K
érezte m

Ber
s egy es

—
Emléksz
nomra?

—

tott néh

—
gokban,
éghajlat
mert ni
veled és
jük go
persze
ned kel
mintha
gáért.

—
örömm
rább! M

—
messze
fogadot

K
pár nap
tőzzene
szobács

szép ékszerei is, melyeket eddig mint drága emlékeket őrzött, utoljára eltünt az a szép kis aranyóra is, melyet atyjától kapott egykor emlékül. És Katinka mihamar kitalálta, hogy a mama ezeket az értékes holmikat eladogatta, hogy szükségesebb tárgyakat vegyen. De az arany és ezüst holminak nem sokára végére értek és ekkor aztán igazán nagy szükség állott be és Katinka még boldogtalanabbnak érezte magát.

Berkiné azonban nem esett kétségbe s egy este így szólt:

— Kedves leányom, jó hírt mondok. Emlékszel-e László bácsira, az én rokonomra?

— Oh igen... hajdan meglátogattott néha, mikor még élt apácskám.

— Azóta messze járt idegen országokban, mert beteges, az orvosok meleg éghajlat alá küldték. Most visszatért és mert nincs senkije, azt akarja, hogy én veled és kis fiammal menjek hozzá, viseljük gondját és ápoljuk. A kis Villike persze nem tehet semmit, de neked ígérned kell, hogy tisztelni, szeretni fogod, mintha atyád volna s hálás leszel jószágért.

— Oh, hogyne! kiáltá Katinka nagy örömmel. Csak menjünk mentül hamarabb! Mikor megyünk?

— Pár nap múlva. Nem is kell messze mennünk, itt a szomszéd utcában fogadott csinos lakást.

Katinka alig győzte bevárni azt a pár napot, hogy az új szép lakásba költözzenek. A mint végig járt eddigi szűk szobácskáikon, megvetőleg szólt magában:

— Meg sem foghatom, hogy tudunk eddig megélni e zugban. No, holnap már itt hagyjuk, bizony nem fogom sajnálni.

Végre teljesült kívánsága, ismét olyan csinos, kényelmes lakásban és olyan jólétben élt, mint óhajtotta. László bácsival is meg volt elégedve, mert a bácsi igen nyájas volt. Ekkép Katinka élete újra olyan kellemes lett, mint akármelyik boldog gyermeké. Csakhogy minden rózsának megvan a maga tövise és Katinka, mikor a nagy bajoktól megmenekült, talált apró bajokat és ezekből aztán önzése, szerencsétlensége lassauként teremtett nagyokat, melyekkel magának és másoknak sok viszontagságot okozott.

(Folytatása következik.)

A BÖLCSŐ REJTELME.

(Képpel a 184—185 lapokon.)

LÁTOK embert, izmost, husost,
Erős karút, nagy bajúszost;
Mikor a lovára pattan,
Érczes szava messze harsan.
Bátorság forr az érében,
Tiszt a király seregében.
Már négy háboruban vérzett,
De csüggedést sosem érzett.
Az ő széles, vitéz melle,
Érdempénzzel vagyon telve;
S alig várja hogy majd újra
Mehessen a háborúba.

*

Milyen furcsa! Harmincz éve,
Gyöngye, picziny kis baba volt,
Kit jó anyja elaltatott
S puhán tett le bölcséjébe.

AZ APAI ÖRÖKSÉG.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

KIÜRÍTÉS elég gyorsan ment és mihamar felhordtak minden élelmiszert, ágy- és fehérneműt, ruhát s bár a jó anya sohajtozott, a gyermekeknek, hogy az igazat megmondjam, majdnem multság volt így a vízben lubiczkolni, egyet-mást hordozni. Igazán sajnálták, midőn a jó öreg erdész tudokra adta, hogy most már ott fent kell maradniok, mert a vizállás oly magasra emelkedhetik, hogy az gyermekekre nézve veszélyes lehet. Így mindnyájan ott fent maradtak, csak az erdész dolgozott még lent, hosszú száru hatalmas czizmákban.

Egyszerre Erzsike felkiáltott:

— Mama! a tyukok! az én kis csibém!

Köviné asszony is megijedt; ő sem gondolt a szegény állatokra. De az erdész megvigasztalta.

— No csak ne sirj, Erzsike! Még van időnk. Látod, a víz csak az ajtajáig ér a kis fabódénak. Jó hogy a mama a mult héten ezt a lakást rendezte be a tyukoknak, hogy a görénytől megoltalmazza őket. Ha a régi ketreczben volnának, már egy sem élne közülök.

— Igen, igen, de hogy szabadítsuk ki őket onnan? kérdé Erzsi még mindig siránkozva.

— A kertben olyan magas már a víz, hogy még az én csizmámmal sem lehet átgázolni, felelé az erdész. De még tudok egy utat. Adjon egy kosarat, édes Köviné, és egy nagy kendőt is, melybe belekös-

sem, hogy a diszes társaság ki ne potyogjon belőle utközben.

— Ah! kiáltá Köviné, kitalálva a tervet. ön a szőlőlugason akar aláakusni, ugy-e?

Az erdész igenlőleg intett, miközben a kosarat hátára vette, a gyermekek pedig ámulattal várták, mi fog történni. Az erdész olyan furcsa volt így, hátán a kosárral, hogy ha máskor így látják, hangos kacajba törtek volna ki; de e pillanatban a helyzet sokkal komolyabbnak látszott előttök, hogysen öreg barátjokból tréfát üzzenek. Követték őt egy az épület hátsó részében levő szobába.

Mindnyájan oly részvétellel voltak a szegény tyukok és csibék sorsa iránt, hogy alig tudták megvárni, míg az erdész megmenti azokat. Köviné ez alatt egyetmást felhordozott a padlásra. Miklósnak pedig valami jutott eszébe, a mitől egészen elhalaványodott. A térképekre, az eddig oly féltékenyen őrzött kincsekre gondolt. Boldogult édes atyjának egy most már nem használt íróasztalán feküdtek egy kamarában, melyben értéktelen holmi volt összehalmozva. Miután az asztal zára elromlott, Köviné minden értékesebb papirost kiszedett volt a fiókból, ezért a kis kamarát ki sem nyitották s így történt, hogy a térképeket tartalmazó szekrényke senkinek sem tűnt szemébe; a mindennapi szükséges élelmi szerhez egyáltalában nem tartozván, megfelejtkeztek róla.

Miklós mindent abbahagyott; ledobta, a mi kezében volt és rohant le a lépcsőn, hogy megmentse az anyyira kedves emlékü térképeket. A szobában senki sem volt. Kiáltott — semmi felelet.

— Ah, a többiek a másik szobában lesznek, gondolá; de talán ott fent van az erdész bácsi — ő majd segít nekem!

Lement a lépcsőn egész addig, a meddig a víz ért. Itt is kiabált, de senki sem felelt. Nem messze a lépcsőtől volt a kamara ajtaja, mely az ő kincsét rejté, de Miklós nem mert egészen odáig hatolni a mély vizen keresztül. Még egyszer kiáltott — de ismét semmi felelet.

— Csak legalább az ajtót ki tudnám nyitni, gondolá; tudom, roszt a zárja; ha nyitva volna, akkor mégis láthatnám, vajon a szekrény sértetlen-e még?

Körülnézett. Ott volt a szögletben egy ócska zászló, melyet édes atyja csináltatott még valami nagy ünnep alkalmára. Örömet, reményt, boldogságot hirdetett akkor a háztetőn lobogó zászló — és most ott áll a sarokban elrongyolva és a ház, a kedélyes tűzhely: vízben, veszedelemben! De Miklósnak mindez csak mint villámcsikra cikázott át gondolatain; késedelmeskedésre nem volt idő; a lobogót megragadta és nyelével erősen meglökte az ajtót, melynek ócska zára könnyen engedett. A víz is segített s az ajtót annyira kinyitotta, hogy Miklós a térképes szekrényt megláthatta az ócska asztalon.

Még sértetlen volt, — hála Istennek! De a víz már az asztal táblájáig emelkedett, alig hiányzott egy-két hüvelyk, hogy az oly drága kincs veszélybe jusson. Meg kell menteni, de hogy?

Gondolta, hogy keresztül uszik a vizen, mert uszni jól tudott. De azonnal belátta, hogy a szűk helyen a lépcső és ajtó közt uszni nem lehet. Ekkor más tervet gondolt ki. Épen a kamara ajtajánál az író-

asztallal szemben volt egy alacsony szekrény, melynek már csak felső része látszott ki a vízből; ezt a szekrényt, ha a zászló erős nyelére támaszkodik, egy ugrással elérhetné. Alig gondolta meg, mindjárt meg is tette, egy hatalmas ugrással a szekrényen termett, a második ugrással pedig az íróasztalon. Fölvette a térképes szekrényt és magához szoritotta. De most, volt csak megakadva. Hogy menjen vissza, mikor a hóna alatt lévő térképekkel sem uszni, sem ugorni nem lehet? De nem vesztette el lélekjelenlétét, a kezében levő drága emléket minden áron meg kell menteni és végre ki is találta módját. A zászló lobogóját letépte nyeléről, abba göngyölte be a szekrénykét, hátára kötötte és uszni kezdett a vízben vigyázva, aggódva, hogy a szekrényke a vízbe ne érjen. Midőn a lépcsőfokokat lábai alatt érezte, felállott s az ismét elért bátorság és öröm érzése hangos kiáltásban tört ki belőle, hogy féltett kincsét szerencsésen megmentette.

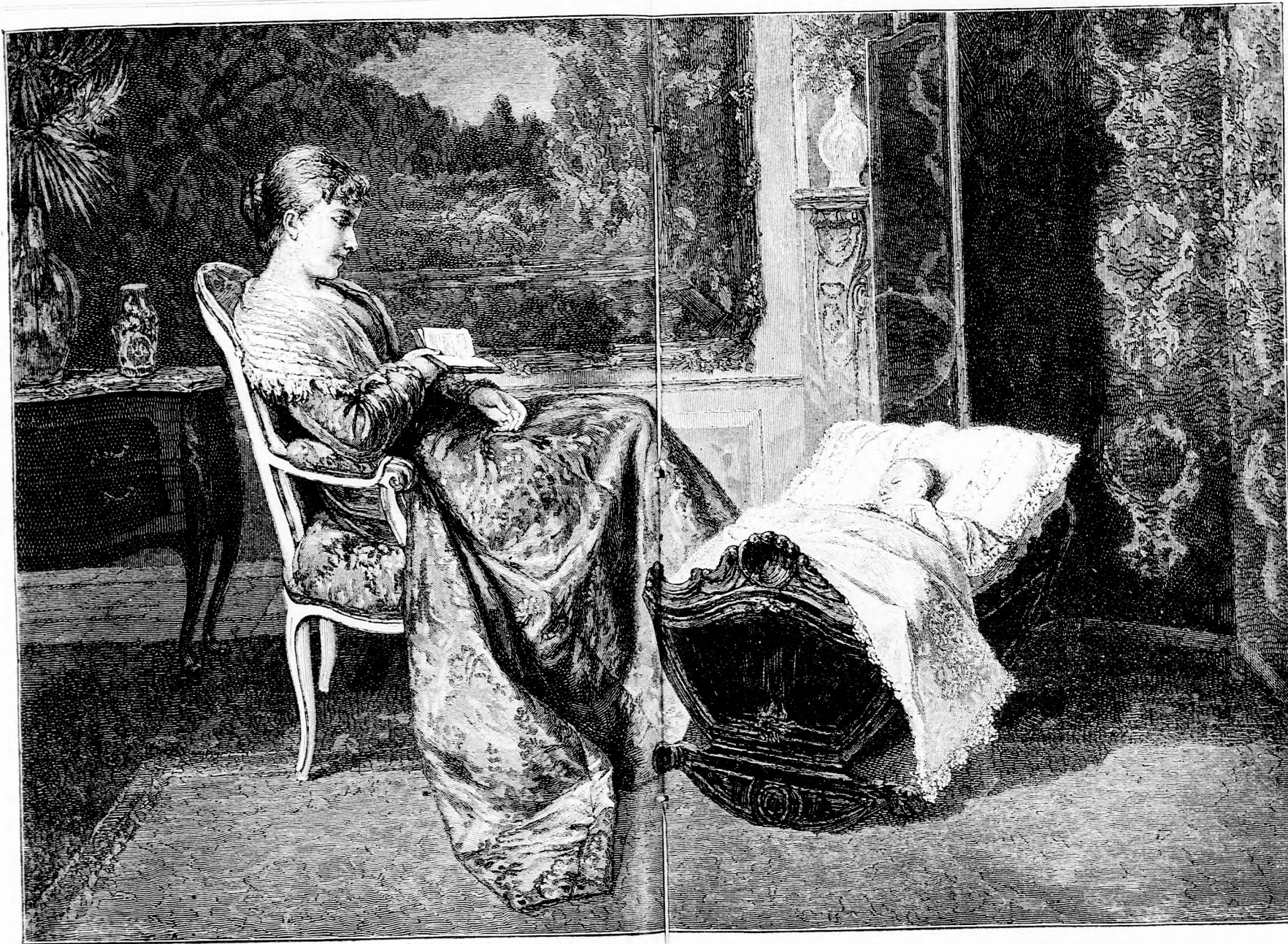
Ekkor jött ki sietve Erzsi az erdész szobájából. Épen Miklóst kereste, kit, miután a tyúkokat szerencsésen megmentették, nem találták sehol. Anyja már épen kerestette s Erzsi csodálkozva látta őt a lépcsőn a zászlóval foglalkozni.

— Itt vagy Miklós? kérdé. Mit csinálsz? Nini, csupa víz vagy! A vízben jártál?

— Kénytelen voltam vele, Erzsi, senki sem volt közel, pedig nem volt vesztetni való idő. A térképeket mentetem meg!

— És mi uszik amott a vízben?

(Folytatása következik.)

A BÖLCSŐ REJTELME (Lásd a 181. lapon.)

A VÉRPINTY.

(Rajzolta Ploténji Nándorné.)

UGYAN mit csinál az a bohó kis madár? Talán bizony a virágban gyönyörködik, mint valami kis leány? Nem bizony, mert hiszen ugyancsak keményen rázogatója, aztán nem is valami szép virág az, hanem elvirított bogáncs. A ki sokat járt kint a szabadban és ismeri a madárvilágot, mindjárt tudja, hogy ez nem más mint a vérpinty, a mint eleséget keres.

A vérpinty igen szép kis madár. aranysárga és vörös tollazattal, melynél szebbet a mi dallos madárkaink közül csak kevés visel. Aztán fityűrészni is szépen tud, ha nem is oly szépen mint a fülemile, de sokkal vigabban s egész nap nem fárad bele, mindig újra meg újra kezdi. És hozzá még ügyes és bátor kis vitéz is.

Egy gazda egyszer azt vette észre, hogy pompás cseresznyéjét nagyon pusztítják a madarak.

— Megálljatok csak, majd nem szálltok ki az én fáma!.

Csinált nagy szalmacsutakot és oda kötötte a fára, aztán fölékitette egy ócska kendővel és valami százesztendő kalappal. Olyan madárijesztő volt, hogy akár ember is megijedhetett volna tőle.

— No most majd elmaradnak azok a gonosz kis torkoskodók, gondolá a gazda.

De ebben csalódott, sőt a cseresnye még inkább pusztult a fáról, mint azelőtt. Egyszer hát a gazda kissé jobban utána nézett, fölmászott a fára és mit talált? A vérpintyek fészket raktak az ócska kalapban és öt éhes kis madár tátogatta ott a száját, egészen közel az érett cseresznyéhez, melyet az öregek így persze közel értek. A gazdának annyira tetszett a kis madarak furfangja, hogy békében hagyta őket, hadd lakomázzanak.

A vérpintynek különben van a gyümölcsnél kedvesebb eledele, még pedig ugyancsak furcsa: a bogáncs magja. Oszkor láthatni az elvirágzott bogáncs pelyhét a levegőben röpkedni, s vig gyermekek sokszor kapkodnak utána. A vérpinty nem azt teszi, hanem a növényre leszállva, karmocskájával megragadja és ugyancsak rázogatója, — a magot rázza ki ügyesen és aztán fölszedegeti, jóízűen megeszi. Sokszor mindjárt a virágkehelyből kicsipegeti.

A megvetett, lenézett bogáncsnak, melyet az ember mindenütt kiirtani igyekszik, van tehát egy igazi jó barátja, a vérpinty, aki annak örül, ha mentül több a bogáncs. És ez bizonyosan megvigasztalja a szegény bogáncsot is, mert látja, hogy ha sokan megvetik is, van mégis valaki, a kinek ő örömet és hasznot okoz.

UTOLSÓ RÓZSA — UTOLSÓ
LEPKE.

(Képpel czimlapon.)

MÉG díszlik a kert, még illatozik,
Még száll a virágra a lepke;
S mint új tavaszon, eljátszadozik,
Szép szárnyaival enydegve.

Elmetszve a rózsá, a tön az utolsó,
Még estig él a kezembé.
Ó tarka lepém, már látlak is, ó,
Megfagyva, harasztba temetve.

RUPP
Külön
Egy a
Nem

Szám
Hogy
Nem
Mely

Képes
Mogos
Sorra
Pedig

Ha I
Rupi
Ha a
Rupi

Ejnye
Hogy
Hogy
S így

Hát a
Félve
Együ
S így

Lázu
S ne
Egyn
S ör

Mare
Legy
Egy
Egy

a nev
ellátó
nyája

A HŰSÉGESEK.

*RUPI s Lili olyan hívek egymáshoz,
Külön soha egyikök sem határoz;
Egy a mástól kérdegeti; mit akarsz?
Nem vitáznak, nincs közöttük soha harez.*

*Számon tartják: melyiknek van napja ma,
Hogy elsőnek adjon levest nagymama;
Nem pörölnék a fölött már régóta
Melyiké a nagyobb darab piskóta.*

*Képes könyvben kezük együtt levelez;
Megosztoznak: e kép enyém, tied ez;
Sorra mondják hozzá a szép versikét,
Pedig egyik sem tud ám olvasni még.*

*Ha Lilinek a hinta jut eszébe:
Rupi kész s a kosárba öt teszi be;
Ha a huszár-csapat vágat s trombitál;
Rupie a jobbik hely az ablaknál.*

*Ejnye, vajon, ennek oka mi lehet,
Hogy ily áldott jámborok e gyermekek?
Hogy nincs köztük pör, koczódás és vita
S így szeretik egymást Lili s Rupika?*

*Hát e bizony hat hosszú hét munkája —
Félve nézünk most is vissza reája;
Együtt nyomták az ágy-szalmát betegen
S ilyen hosszú idő csodát ne tegyen?*

*Lázuk fokát együtt mérte a doktor,
S nem is igen sokat tudva magokról
Egymás mellett ott koplaltak, lihegtek
S örülnek, hogy most is együtt lehetnek.*

*Maradjon meg e hat hétnek emléke,
Legyen köztök ezután is jó béke;
Együtt sirtak, együtt nyögtek sokáig,
Együtt szedjék a mező szép virágját. . .*

*Béla bácsi. *)*

*) E név alatt hazánk egyik jeles költőjének a neve rejlik, aki megígérte, hogy néha-néha ellátogat a »Kis Lap« házába, ahol bizony mindnyájan nagy örömmel fogadjuk. F. b.

A BOSZORKÁNY-ÉGETÉS.

— Beszélyke, két képpel. —

AGAM sem hiszem én azt, hogy Imrike nem szerette Gizikét, az ő kis hugocskáját. Nem is lehetett nem szeretni a kis Gizikét, olyan kedves jó leányka volt. De hát Imrike rettentően pajkos, kötekedő kis ficzko volt, a miért szüleitől sokszor kikapott ugyan, de hát azért csak nem hagyta abba. És ha senkivel sem kötekedhetett, megtehetette Gizikével.

Gizike sokkal kisebb, gyöngébb is volt, nem tudta Imrike bosszantgatásait elhárítani vagy visszatorolni. A vége rendszeren az lett, hogy sirva fakadt s ekkor a pajkos fiu nevetve elszaladt, vagy pedig csufolta a kis leányt, hogy játék miatt is pityereg. Persze, az csak neki volt játék, szegény Gizike pedig ébenségesen nem találta mulatságosnak.

Legborzasztóbb volt azonban, mikor a kegyetlen Imrike a bábut fenyegette. Ez a gyönyörű piros arczu, szőke haju bábu volt Gizike legdrágább kincse, melylyel órákig eljátszott, sétálgatott. Imrike pedig, valahányszor látta, mindig csufolta, hogy Gizike ilyen élettelen bábuval beszélget, tánczolgat, mintha értené az a buta kis jószág.

— Igenis, érti, csak azért is érti, szólt egyszer Gizike daczosan.

— Érti? Oh, hát akkor valami boszorkány lappang benne! Jó hogy tudom. Tehát boszorkány! Vigyázni kell rá, legjobb lesz elevenen megégetni, mint hajdanában tették.

— No persze! Azt ugyan meg nem teszed.

- Már pedig megteszem.
- Azt szeretném látni!
- No hát majd meg is látod.

Gizike már annyi gonosz csinyt tapasztalt Imrikétől, hogy akármit is elhitt róla, azért jónak találta most kimenekülni a kertbe. De a pajkos fiúnak csakugyan megtetszett az a gondolat.

— Nagyon jó tréfa lesz, ugyancsak ráijesztek Gizikére, szólt magában.

Kiment ő is a kertbe s leghátul, hol sűrű erdőcske volt, mindentféle száraz galyat, levelet gyűjtögetett és hordott rakásra a vas rácsos kerítés mellé. Aztán keresett hosszú botot, azt a galyrakás fölé a vasrácshoz kötötte és ezzel elkészülvén, megindult Gizike keresésére. Nem kellett sokáig keresnie, ott sétált Gizike a virágok közt, ölében ringatva kedves bábuját.

— No ide azzal a gonosz boszorkánnyal! kiáltá Imrike. A máglya már meg van rakva, csak a bűnöst kell odakötöni a póznára. Aztán meggyújtjuk a tüzet és agyonpörköljük a gonosz boszorkányt.

Gizike hamarjában nem is igen értette, mit beszél bátyja. Ő még kicsike volt, nem igen tudta, mivel fenyegeti Imrike

a sze
valam
rosabl
futásm

H
volt.
hette
Ha sz
kos fi
de mo
hajtar

kiáltá
Gizik

adom.

el var

is ker

tek. (

Gizik

s nem

a bál

nem

készü

a szegény bábút. De azt tudta, hogy valami megégetést tervez. Azért még szorosabban karjaiba ölelte kedvencét és futásnak eredt.

Ez nagyon szerencsétlen gondolat volt. Szegény kis Gizike, hogy képzelhette ő azt, hogy elfuthat Imrike elől! Ha szépen kérleli, könyörög, akkor a pajkos ficzkó talán még megsajnálta volna, de most már csak azért is végre akarta hajtani tervét.

— Ohó, nem menekül a boszorkány! kiáltá nevetve s egy perc alatt utólérte Gizikét.

— Ne bánts! az én bábumat! Nem adom, nem! kiáltá Gizike.

— De igen, máglyára fogom tenni, el van ítélve.

Imrike megkapta a bábút, de Gizike is keményen tartotta s huzakodni kezdtek. (Lásd a képet a 188. lapon.) Szegény Gizikének a kétségbeesés nagy erőt adott s nem tudom, el bírta volna-e Imrike venni a bábút, ha egyszerre gyanus repedés nem hallatszik... a bábu szétszakadni készült, Gizike hallotta és nagy ijedté-

... KESERVESEN SIRATTA. (Lásd a 190. a lapon.)

ben eleresztette, Imrike pedig diadalmasan elfutott zsákmányával.

Gizike kétségbeesett sivalkodással szaladt utána, de mikor utólérte, akkor a bábu már fent volt, megkötve a pózna tetején, alatta pedig már lobogó lánggal égett a száraz galy és falevél.

— Jaj Istenem! Imre! A bábum! Vedd le, tüstént vedd le! kiáltá Gizike.

De Imrike csak nevetett és nagyon mulatott Gizike roppant ijedelmén. Nem akarta ő a bábút igazán megégetni, nem lesz annak semmi baja, oly magasan van ott fent a pózna tetején, hogy a láng el nem érheti. Hadd ijedezzen az az együgyű kis leány.

És hogy még nagyobb legyen ijedelme, Imrike fűtyörészve eltávozott, mint a ki jól elvégezte a dolgát. Pár perc múlva vissza akart térni, hogy levegye a bábút. De az oktalan pajkos csiny soha sem úgy végződik, mint a hogy tervezik.

A mint Imrike eltávozott, Gizike kétségbeesetten omlott földre és keservesen siratta kedves bábuját (Lásd a képet a 189. lapon.) Aztán hirtelen az jutott eszébe, hogy hátha még megmenthetné? A tüzet eloltani nem lehet ugyan, de a vasrácson fölkapaszkozhatik és leveheti a pózna tetejéről.

Gyorsan fölugrott és meg akarta tenni, nem gondolva meg, hogy a lángok meglehetősen magasra csapkodnak. Alighogy a rácsozatra lépett és a pózna felé nyult, a láng belekapott Gizike ruhájába s a szerencsétlen kis leány iszonyu rémületére azon vette magát észre, hogy ő maga ég!

Szívszaggasztó sikoltással ugrott, vagy inkább bukott le a magasból, épen akkor mikor Imrike visszatért. Most már ellált a pajkos fiu nevetése. Egy pillanatig a rémülettől dermedten állt, aztán villámgyorsan lehuzta kabátját és Gizikére vetette, maga is rávetette magát és igyekezett eloltani a leányka égő ruháit. Ott hemperegtek a földön és végre sikerült is Gizikéről letépni, eloltani az égő ruhákat. De ekkorra a szegény kis leány már tele volt sebekkel és Imrikének is keze, arca, nyaka egészen össze volt égve.

Gizike ájultan feküdt ott s Imrike nem tehetett egyebet, mint hogy reszketve, sápadtan szaladt be a mamához segítségért.

Hetekig feküdtek mindketten, egymás mellett, keserves fájdalokat szenvedve. De bár a Gizike sebei voltak a fájdalmasabbak, mégis Imrike talán többet szenvedett, mert őt lelkiismereti furdalások is bántották. És csak akkor nyugodott meg kissé, mikor töredelmesen bocsánatot kért Gizikétől s a jó leányka őszintén meg is bocsátott neki.

— Soha, soha nem fogok többé pajkos tréfát üzni abból, a mi másnak kedves, igézte Imrike.

A bábu csakugyan épségben maradt ott a pózna tetején s ez nagyon megvigasztalta Gizikét. Valahányszor pedig Imrike aztán mégis pajkos kötekedést kezdett, csak a bábút kellett neki mutatni, mindjárt eszébe jutott ígérete és aztán meg is tartotta.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A „KIS LAP” XXV. köt. 10-ik számában közölt találos rimék megfejtése:

„Jár, lomb, madár, zárva lesz.”

Helyesen fejtették meg: Oláh János, Fleischner Anna, Strausz Margit és Nelli, Országh Ilona, Paula és Aladár (kinek az írása? F. b.) Rosenfeld Samu, Reiszner Róza, Varga Eliz, Matlekovics Róza, Szokolovics Iván (hiányosan), Deutsch Ignác, Goics Anikó, Kohlmann Lajos, Krausz Berta, Fligl testvérek, Molecz Béla, Ofner Szeréna, Schulhof Béla, Gottheim Mariska, Gross Frigyes (hiányosan), Eppinger Izidor (hiányosan), Hubert testvérek, Dezsán Péterke (hiányosan), Maderspach Julka és Janka, Gold Győző, Kardos Irma és Malvina, Schwitzer Nóra (hiányosan), Ofner Irma és Szidónia, Muskó Adrienne, Ullmann Alice (hiányosan), Körmendy Józsa és Elvira (hiányosan); és az aláírás is oly hanyag, hogy az egyik nevet csak úgy találgatnom kellett. F. b.), Biermann Szidi, Etel és Gyula.

A »Kis Lap» XXV. köt. 9-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Balassovich Lujza, Sztrokay Gizella és Irénke, Maderspach Julka és Janka.

G Y Á S Z.

Csak nem akar elnőmulni a bus harangszó az én kis országomban. Egy kedves kis gyermeket, akit magam is ösmertem és szerettem, tarolt le a halál akkor, amidőn sok virágtestvérjét is elvarhasztja az őszi köd. Kis halottunk neve

DADÁNYI GEORGINE

meghalt szeptember hó 12. Gyűlvészen, életének kilenczedik évében.

A kesergő szülék egy jó, szeretetreméltó gyermeket siratnak benne. Vegyünk részt a bánatukban mi is. Hisz oly szépen, oly igazán mondja a hindu böles: megosztott öröm két annyi öröm, megosztott bánat felényi bánat.

Nyugodjék csöndesen az anyaföldnek szerető ölén.

F. b.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Molnár Laczi. Politika, egyáltalán a napi kérdések vitatása nem való a »Kis Lap»-ba. — Samu bácsi. Köszönettel veszem s alkalom adtán, rajzzal egyetemben, ki is fogom adni. — Oláh János. Sokad magaddal vagy, akik az »Igazi hős» nagyon megszerették. — Löv Ákos. Tizenegy éves fiutól elég ennyi is. De a tizenegy éves fiúknak nem az a föladatuk, hogy a »Kis Lapot» írják, hanem tán inkább, hogy olvassák. — Faragó Mariska. Az »Erdei lak» költői leírásában hárman versenyeztek: Petőfi Sándor, Tompa Mihály és Kerényi Frigyes. De bár Petőfi a legkülönb: a Tompa és Kerényi költeményei szintén kitűnőek. — Szesler Lajos. Látogatástokat szívesen veszem pénteken délben a szerkesztői irodában. Örülök, hogy bajdóbból felgyógyultál s a betegséged alatt összegyűlt zsebpénzedet oly nemes célra szánod. De az említett összegnek leveledben semmi nyoma. Azt pedig ne hidd, hogy én követelem kis olvasóimtól a sűrű levelezést. Csak ha okotok van rá, akkor írjatok. Jogotok ez, denem kötelességetek. — E. E. monogrammos levélben budapesti kelettel a »Séta» helyes megfejtését vettem, de név nincs alatta. A szeles kis megfejtő siettében kifejtette onnan. Ki vagy hát, te szeleburdi? — Balassovich Lujza. Az összes sorokból kell azt kibetűzni. A feladványok mellé, könnyítés okából, csak az utbaigazítást, de magának a megfejtésnek kulcsát nem adhatom a kezetekbe. Akkor mi értelme volna a föladványnak? — Kohn Sarolta. Magyar érzelmeid csak dicséretedre válnak. Illik is, hogy a mely nép között élünk, annak nyelvét elsajátítsuk. Ahhoz képest, hogy csupán két éve vagy közöttünk: magyaros írásod és beszéded valóban meglepő. Nagyon nőjj! Elég a nevezett lap címén írni levelet. A főpostán tudják az illető urnak a címét. Gizella ugy látszik később fogott a magyar szó tanulásához, de rövid utirajzát mégis érdeklődéssel olvastam. Magyarban a keresztnév a családi vagy vezeték név után következik. — Balogh Dani. A vielicskai sóbányák Gácsországban vannak s kiterjedésre nagyobbak a mármarosiaknál. De nagy részük víz alatt van még most is. — Krausz Berta. Forgó bácsinak a születése napját, kérde? »Forgó bácsi», azt hiszem, lesz már vagy tizenegy éves, mert ő a »Kis Lap»-pal majdnem egy azon nap született. Az akácza közép Európában ép oly viszonyok közt tenyész, mint nálunk. Csak a niederwaldi erdőben, a Rajna partján, láttam e nyáron óriási példányokat, a milyenekkel itthon nem találkoztam még. A mi kedves akácza fákat, a melyet amolyan magyar fának szeretek tekinteni, láttam Norvégiában is. De ott fenn északon nem igen díszlik. — Deschán

testvérek. Meglesz a kivánságotok, ha más alakban is. — **Szokolovics Iván.** Jól mondd: a »furesaságban« az a furesa, hogy már egyszer közölve volt. Azóta helyre is igazítottam a tévedést. — **Márton Lajoska.** Ha e leveled az első, a melyet irtál, valóban nemesen avattad föl: megemlékeztél benne az árvákról, a betegekről és szűkölködőkről. Tán nemsokára személyesen is megmondhatom neked, mennyi örömet szereztek nekem apró kezvednek nagy betűi. — **Torkos Béla.** Az első megtetszett s az meg is fog jelenni. — **Stein Rikárd.** Közlött meséid szélitiben ösmeretesekek. A számtani föladványodba meg egy hiba csuszott bele, úgy hogy az általad jelzett eredmény nem sül ki belőle. Gondosabban szerkesztve küldjed be még egyszer. — **Fromm testvérek.** Kérdéstekeket átadtam a kiadó hivatalnak, amely végére fog járni annak, olvasó társaitok közt van-e egy Eötvös Balint nevű. — **Draskóczy Ella.** Kérdésédre, a fényugarak miképen törődnek, minden természettan megadja a választ. — **Ullmann Béla.** A feladvány ügyes. Alkalommal meg is jelen. — **Sz. B.** Csak most került sorba a kedvesen meglepő levél. Áll az alku. — **Wieser testvérek.** Arra a közleményre (nem istörténelmi e l b e s z é l é s r e) már csak valami kapót kell várunk. A bizonyítvánnyal meg lehetsz elégedve. — **Szűsz Ilona.** Kedvesen venném, ha Ernő állapotáról tudósítást kaphatnék. Reménylem jó hírt fogok hallani. — **Pollák Gizella.** A »Kis Lap«-nak csaknem minden száma mutat föl gyűjtéseket különféle jótékony czélokra. Természetes becsvágya is minden lapnak, hogy a neve és zászlaja alatt mentől több gyűljön be valamely nemes czélra. S ime, fölhasználjátok a »Kis Lap« egyik szindarabját s az előadás anyagi eredményét mégis máshová külditek. — **Ott Nina.** (Bloomsbury). Szoritunk neki egy kis helyecskét. — **Tarnay Aranka.** Már sok is lesz az ilyesmí egy végből. — **Debreczeni Barna.** Kedves tudomásul veszem az előadástól szóló jelentést. Elismerés illet érte mindnyájatokat. — **Ofner testvérek.** A feladvány hibás. Keresztben nem vág össze. — *Több rendbeli küldeményt, (rejtvényt, elbeszélést stb.), melyet egyenkint itt elő nem sorolhatok, egy és más okból nem közölhetek.*

Jótékonytság.

Halmi Ferencz árvái javára: Hajnal Béla, Frei József és Frei Ottó gyűjtöttek s beküldöttek 7 frtot. (Egyes adakozók: Hajnal Béla 50 kr, Frei József 30 kr, Frey Ottó 30 kr., Frei Leontin 40 kr., Dr. Frei Lipótné 30 kr., Dr. Hajnal Istvánné 20 kr, Hajnal Nina 20 kr, Hajnal Róza 20 kr, Hajnal József

27 kr, Bek Ede 20 kr, Bek Jenő 20 kr, Salamon Gábor 20 kr, N. N. 1 kr, Tót Istvánné 40 kr, Kovács László 30 kr, N. N. 20 kr, N. N. 20 kr, N. N. 12 kr, N. N. 50 kr, Roscher Jánosné 50 kr, Benedicti József 50 kr., Dr. Hajnal István 1 frt.) — Szűsz Ilona gyűjtése 12 frt 20 kr, Szeszler Lajos 1 frt. — A már eddig kimutatott 20 frt 60 krajczárral együtt 40 frt, 80 kr.

A *bölcsöde* javára Szeszler Lajos 2 frt 50 krt. (Három frt és 50 krnyi küldeményeket épen lap zártakor vettem. E szerint Forgó bácsi postájának erre vonatkozó része tárgytalanná lett.) — A már eddig kimutatott 264 frt 85 krral együtt 267 frt 35 kr.

A fenti összegek a »Nemzet« czimü napi lapban van kimutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.

HELYREIGAZÍTÁS.

Ismét egy kis hiba esett, amelyet helyre kell igazitanom. A legutót bi szám adakozási rovatának első szakaszában ugyanis a kimutatás téves. A csángók javára Márton Lajoska adott egy forintot.
F. b.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez.

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel kérjük a „KIS LAP“ ama t. előfizetőit, kiknek előfizetésök e hóval lejár, sziveskedjenek megrendelésöket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ előfizetési ára :

Negyedévre 1 frt 40 kr.
Félévre 2 frt 80 kr.
Egész évre 5 frt 60 kr.

Az előfizetések, (melyeknek elküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használata) a „KIS LAP“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziek tere 3. sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.